

Representantforslag 15 LS

(2012–2013)

fra stortingsrepresentantene Linda C. Hofstad Helleland, Bjørn Lødemel, Øyvind Halleraker, Anne Karin Olli, Anders B. Werp og Svein Harberg

Dokument 8:15 LS (2012–2013)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Linda C. Hofstad Helleland, Bjørn Lødemel, Øyvind Halleraker, Anne Karin Olli, Anders B. Werp og Svein Harberg om motorferdsel i utmark

Til Stortinget

Bakgrunn

Motorferdsel i utmark innebærer en avveining mellom ulike hensyn og behov. På den ene siden er det hensynet til folks ønske om fred og ro når man ferdes i naturen, beskyttelse av dyreliv mot skadelig støy, samt forebygging av skader i sårbar natur, og på den andre siden behovet for nyttetransport til områder i utmark, turisme, muligheter for rekreasjon og tilgjengelighet til naturområder for personer med redusert fremkommelighet. Det innebærer også en avveining mellom kommunalt selvstyre og retningslinjer for nasjonalt miljøvern.

Stortinget innførte en felles nasjonal forskrift som avløste de kommunale forskriftene for motorkjøretøyer i 1998. Forvaltningen av motorisert ferdsel i utmark ble med det overlatt til embetsverket hos fylkesmannens miljøvernnavdeling. Dette førte til at praktiseringen av lovverket i liten grad ivaretok lokale variasjoner og tilpasninger i utøvelsen av motorisert ferdsel.

Det er etter forslagsstillernes mening behov for endringer av dagens motorferdsellov med større frihet for den enkelte kommune når det gjelder regelverket for motorisert ferdsel. Samtidig må hensyn til natur og miljø sikres gjennom nasjonale retningslinjer. Med mer kommunalt selvstyre blir det ulik praksis fra kommune til kommune.

Forslagsstillerne viser til at det i perioden 2000–2005 ble gjennomført et forsøksprosjekt med utvidet lokalt selvstyre i 8 utvalgte kommuner (Sirdal, Vinje, Stor-Elvdal, Lom, Røros, Hattfjelldal, Fauske og Kautokeino). De kommunene som har vært med i prosjektet, har hatt anledning til å etablere både turistløyper og rekreasjonsløyper. Alle kommunene har til felles at det bare er marginale deler av kommunenes areal som har blitt regulert med mulighet for snøscootertrafikk i medhold av regelverket for prøveprosjektet og det lokale planverket.

Forsøket ble avsluttet i 2005, og Norsk institutt for naturforskning (NINA) har på oppdrag fra Miljøverndepartementet, fremlagt sine evalueringsrapporter. Evalueringsrapportene har imidlertid aldri vært lagt frem for Stortinget.

Forslagsstillerne viser til at rapportene viser at forsøket med lokal forvaltning av snøscooterløyper ble en suksess. Norsk institutt for naturforskning skriver i sin evaluering at alle seks delmål for bedre motorferdsel ble helt eller delvis innfridd i forsøkskommunene. Befolkningen i kommuner uten snøscooterløyper var faktisk *mer* plaget av støy enn innbyggere i kommuner som deltok i prøveordningen.

Forslagsstillerne peker på at i påvente av eventuelle endringer i regelverket for motorferdsel i utmark har de utvalgte kommunene fra forsøksprosjektet videreført forsøket med utvidet lokalt selvstyre i motorferdselsaker, mens landets øvrige kommuner, utenom i Nord-Troms og Finnmark, ikke har slikt utvidet lokalt selvstyre. Forslagsstillerne mener det er uheldig at det ikke har kommet noen avklaring fra regjeringen om hva som skal skje med forsøkskommunene når det gjelder en videreføring av utvidet lokalt selvstyre. Dette er uheldig for de utvalgte forsøkskommunene, som ikke vet hva slags regler de må følge i fremtiden, og det er uheldig for de øvrige

kommunene, som blir forskjellsbehandlet ved at de ikke har anledning til slikt utvidet lokalt selvstyre.

Forslagsstillerne mener at evalueringen av forsøksordningen må legges til grunn for endringer i lover og forskrifter om motorferdsel i utmark. Forslagsstillerne mener at dagens særregler i Nord-Troms og Finnmark med mer liberale regler for motorferdsel må bestå.

Forslagsstillerne peker videre på at mennesker med redusert fremkommelighet, slik som eldre og funksjonshemmede, må ha mulighet til naturopplevelser, selv om de vil være avhengige av motorisert ferdsel for å oppnå dette. Her må man finne frem til enkle og ubyråkratiske ordninger. Også mennesker med nedsatt funksjonsevne må få muligheter til rekreasjon og gode naturopplevelser.

Forslagsstillerne vil påpeke at det er stor forskjell på kjøring med snøscooter og kjøring på islagte vann vinterstid og barmarkskjøring i utmark med 4-hjuls kjøretøy i sommerhalvåret. Mens kjøring på snø og is ikke medfører varige skader på naturen ut over støyplogen, kan barmarkskjøring medføre betydelige skader på følsomme naturområder. Det bør fortsatt være et restriktivt regelverk for barmarkskjøring utenfor faste traseer.

Forslagsstillerne viser til at regjeringen en rekke ganger har lovt Stortinget å fremme forslag til endringer i lov om motorferdsel i utmark. Forslagsstillerne viser blant annet til at daværende miljøvernminister Helen Bjørnøy i brev datert 30. mars 2007 til energi- og miljøkomiteen lovte at eventuelle lovendringer ville bli forelagt Stortinget våren 2008. Forslagsstillerne registrerer at det fortsatt, 6 1/2 år etter at dagens regjering tiltrådte og 6 år etter at forsøksprosjektet formelt ble avsluttet, ennå ikke er lagt frem noen sak for Stortinget om motorferdsel i utmark. Dette til tross for at flertallet i energi- og miljøkomiteen i Innst. S. nr. 207 (2006–2007) ba regjeringen om at eventuelle lovendringer kommer til Stortinget så tidlig som mulig i 2008.

Forslagsstillerne peker på at de nødvendige lovendringer kan gjøres med ganske enkle lovmessige grep gjennom å endre § 3 i dagens motorferdsellov med et lite tillegg, slik at den blir lydende: «I utmark eller vassdrag er motorferdsel ikke tillatt med mindre annet følger av denne lov eller vedtak med hjemmel i loven eller annen lov».

Forslagsstillerne viser videre til at den nye plan delen i plan- og bygningslova trådte i kraft 1. juli 2009. I sine lovkommentarer til plan- og bygningsloven gjør Miljøverndepartementet det klart at også snøscooterløyper er samferdselsanlegg, jf. lovkommentarens kapittel 11, kommentarene til § 11-7 arealformål 2:

«Områder for samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur kan underdeles nærmere og spesifiseres avhengig av hvilken type anlegg og funksjon det er tale om. Samferdsel dekker former for areal til transport, inkludert kjøreveg, gang- og sykkelveg, snøscootertraseer, barmarkstraseer, bane og anlegg for lufttrafikk».

På denne bakgrunn er det ikke nødvendig med endringer i plan- og bygningsloven for å gi kommunene anledning til å regulere for snøscootertraseer innenfor sitt areal. Forslagsstillerne vil likevel, for å fjerne all tvil, foreslå noen mindre endringer i § 11-7 i plan- og bygningsloven.

Forslag

Det fremmes derfor følgende

forslag:

A

Stortinget ber regjeringen i løpet av vårsesjonen 2013 legge frem for Stortinget evaluering av forsøksprosjektet for motorferdsel i utmark med utvidet kommunalt selvstyre i 8 utvalgte kommuner i perioden 2000–2005.

B

Vedtak til lov

om endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag og i plan- og bygningsloven

I

I lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag skal § 3 (forbud mot motorferdsel i utmark og vassdrag) lyde:

I utmark eller vassdrag er motorferdsel ikke tillatt med mindre annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov.

II

I lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling skal § 11-7 nr. 2 lyde:

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Underformål:

veg, bane, lufthavn, havn, hovednett for sykkel, kollektivnett, kollektivknutepunkt, parkeringsplasser, traseer for teknisk infrastruktur og områder eller traseer for motorferdsel på bar eller snødekt mark.

III

Loven trer i kraft straks.

25. oktober 2012

